

333МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

**МАТЕРІАЛИ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**

15 -16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

РІВНЕ

УДК 373.3.091.12

П 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 6 від 30 травня 2024 р.),
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 14 травня 2024 р.).

Рецензенти:

Канішевська Л.В., доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту проблем виховання НАПН України.

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету.

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану», м. Рівне, 15-16 травня 2024 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2024.140 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану».

У виданні висвітлюються актуальні проблеми розвитку освіти України, формування національної солідарності в учнівській та студентській молоді, організації інклюзивного навчання в закладах освіти, підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи в Новій українській школі та педагогів в умовах інформаційних впливів і воєнного стану.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного
університету, 2024.

Укладання.

© Автори статей, 2024

РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Яремович Марія Андріївна,

викладач, методист, КЗ ЛОР «Бродівський фаховий педагогічний коледж імені Маркіяна Шашкевича»;

здобувач ступеня доктора філософії PhD

науковий керівник: д.пед.н., проф. Сойчук .Р.Л.,

Рівненський державний гуманітарний університет.

Суспільство, у якому ми живемо є медійним, усі його учасники піддаються постійним інформаційним впливам, які досить часто є суперечливими та суб'єктивними. В умовах російської агресії медійна грамотність, навіть назвемо це як «медійна гігієна», як ніколи є актуальними. Соціум живе в інформаційному середовищі, щодня споживає значні обсяги інформації, обговорює її й ділиться нею, саме він стає виробником інформаційних продуктів. Нам дедалі складніше аналізувати й осмислювати всі кадри щоденного інформаційного пулу. У ситуації війни й перманентної зовнішньої загрози цінність інформації та вміння її критично аналізувати зростає багатократно. Адже низка інформаційних технологій – пропаганда, маніпулювання, «інформаційні вкиди», «інформаційний туман», «інформаційно-психологічні спеціальні операції» та інші спрямовуються на забезпечення контролю над думками й поведінкою громадян [2, с. 188].

Наведімо формулювання поняття «медіаграмотність» як те, що розміщене у «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні» (нова редакція). У цьому документі зазначено, що медіаграмотність – це складник медіакультури, яка стосується вміння користуватися інформаційно-комунікативною технікою, виражати себе і спілкуватися за допомогою медіазасобів, успішно здобувати необхідну інформацію, свідомо сприймати і критично тлумачити інформацію, отриману з різних медіа, відділяти реальність від її віртуальної симуляції, тобто

розуміти реальність, сконструйовану медіаджерелами, осмислювати владні стосунки, міфи і типи контролю, які вони культивують [1].

Проблема підвищення рівня медіаграмотності майбутніх учителів початкових класів НУШ постійно актуалізується. Медіаграмотність сучасного вчителя включає цілий набір компетентностей, необхідних для усвідомленої участі в житті медійного суспільства. Значний сегмент цих компетентностей безпосередньо стосується формування знань і вмінь громадянського характеру, тому набуття медіаграмотності й підвищення її рівня є важливим аспектом підготовки майбутніх учителів початкових класів НУШ. Звісно, цей процес вже успішно реалізується шляхом упровадження різноманітних навчальних курсів для учнів і студентів, учителів і викладачів. Будь-який позитивний досвід варто досліджувати й адаптувати [2, с. 189].

Медіаграмотність відіграє важливу роль у формуванні громадянської компетентності майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи (НУШ). Громадянська компетентність передбачає здатність до активної участі в громадському житті, розуміння демократичних цінностей, повагу до прав та свобод людини, а також вміння робити ґрунтовний, усвідомлений вибір та активно взаємодіяти з іншими учасниками суспільства.

Наведемо приклади сприяння медіаграмотності у контексті розвитку громадянської компетентності у майбутніх учителів початкових класів НУШ:

1. *Розуміння ролі медіа в суспільстві*: майбутні вчителі повинні розуміти вплив медіа на формування громадянської думки та ставлення до різних соціальних проблем.

2. *Критичне мислення*: медіаграмотність допомагає розвивати у майбутніх учителів навички критичного аналізу інформації, розпізнавання маніпуляцій та фейкових новин, що сприяє формуванню об'єктивної громадянської позиції.

3. *Вміння працювати з різними медіаформатами*: знання про різні медіаформати (текст, відео, аудіо тощо) допомагає майбутнім учителям вибирати ефективні методи комунікації та навчання для різних вікових груп учнів.

4. *Етика в медіа*: розуміння етичних аспектів використання медіа, в тому числі питання конфіденційності, приватності та поваги до інших, є важливою складовою громадянської компетентності.

5. *Подальше самовдосконалення*: Медіаграмотність – це постійний процес, тому майбутнім учителям варто розвивати ці навички й після завершення освітньої програми через участь у тренінгах, семінарах та самостійному дослідженні.

6. *Медійна гігієна*: вміння майбутніх учителів користуватися наявними джерелами інформації, використовувати їх з користю як для себе, так і для своїх учнів.

7. *Інформаційна безпека*: майбутні учителі повинні усвідомлювати важливість безпечного користування мережею INTERNET та уміти використовувати усі наявні інформаційні ресурси без шкоди для себе та навчати цього своїх майбутніх учнів та вихованців.

Узагальнюючи, можемо стверджувати, що медіаграмотність є важливим елементом підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи в умовах НУШ, оскільки вона сприяє формуванню їхньої громадянської компетентності та забезпечує їхню здатність ефективно впливати на розвиток учнів як активних учасників суспільства.

Список використаних джерел:

1. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL:<https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiyavprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/>
2. Топалова С. О. Медіаграмотність для громадянської компетентності: позитивний досвід Ізраїлю. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2023. № 3 (58). С. 188–199.

З М І С Т

Necherda Valeriia Borysivna

EFFECTIVE TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF
ASSERTIVENESS OF PUPILS OF SENIOR CLASSES _____ 3

Zhou Yicheng

FEATURES OF PROSPECTIVE TEACHERS' PROFESSIONAL
TRAINING IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION _____ 6

Акімов Вадим Юрійович

РОЗВИТОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ПРОФІЛАКТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНОГО НАСИЛЛЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ _____ 8

Береговська Наталія Олексіївна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ І ВИХОВАННІ: РЕАЛІЇ
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ _____ 11

Боровець Олена Віталіївна

РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ _____ 15

Ван Їньцзи

ВИЩА ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ _____ 18

Верхова Ірина Павлівна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ _____ 20

Власюк Людмила Василівна

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НА УРОКАХ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____ 23

Воронко Денис Анатолійович, Гудовсек Оксана Анатоліївна

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ОСНОВА
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ:
НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ _____ 27

Євтушенко Олеся Миколаївна

СУТНІСТЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ _____ 30

<i>Журба Катерина Олександрівна</i>	
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНСТУВАЛЬНОГО ЕТАПУ ДОСЛІДЖЕННЯ_____	33
<i>Іванова Лідія Іванівна</i>	
РУХАНКА ЯК КОМПЛЕКСНА ТЕХНОЛОГІЯ СИСТЕМИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	36
<i>Колодич Сніжана Іванівна</i>	
МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ_____	39
<i>Костолович Марія Ігорівна</i>	
ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ГЕОГРАФІЇ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ_____	43
<i>Лапно Віолетта Валеріївна</i>	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЛІТНІХ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ_____	46
<i>Леус Ірина Валеріївна</i>	
ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИН З ОДНОЛІТКАМИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ_____	49
<i>Лоу Кайвень, Сойчук Руслана Леонідівна</i>	
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ_____	52
<i>Ма Їжун</i>	
СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ_____	55
<i>Маліновська Наталія Василівна</i>	
ЕЙДЕТИКА ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ_____	58
<i>Михальчук Таїса Миколаївна</i>	
СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ_____	60
<i>Морін Олег Леонідович</i>	
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ КАР'ЄРНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ_____	63

Паска Тарас Валерійович, Паска Андрій Валерійович ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ _____	66
Поличева Юлія Володимирівна ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ США _____	70
Руденко Юлія Олександрівна ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНА ФОРМА НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	74
Синьчук Оксана Миколаївна, Мартинюк Марина Іванівна ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА _____	77
Сілкова Ельвіра Орестівна ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	83
Сміцька Оксана Вікторівна МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____	88
Сойко Інна Миколаївна ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-УРОКІВ У МОВНО-ЛІТЕРАТУРНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ _____	91
Сойчук Руслана Леонідівна НАЦІОНАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ПІДҐРУНТЯ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ _____	94
Сокол Наталія Валеріївна ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	97
Сорочинська Тетяна Адамівна ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ _____	100

<i>Толочко Світлана Вікторівна</i>	
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ УКРАЇНИ	103
<i>Трейтяк Дмитро Вячеславович</i>	
ПРОБЛЕМА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПОШИРЕННЯ СЕРВІСІВ ШІ	109
<i>Третьак Оксана Миколаївна, Сюй Чан</i>	
СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ПЕДАГОГА	111
<i>У Сянь</i>	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	115
<i>Хом'як Ольга Анатоліївна, Продан Олена Михайлівна</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ ДЛЯ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	118
<i>Чугай Оксана Леонідівна</i>	
LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	121
<i>Шостак Анастасія Володимирівна</i>	
ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЗАЙМЕННИКА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	124
<i>Яковишина Тетяна В'ячеславівна</i>	
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	127
<i>Яремович Марія Андріївна</i>	
РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	133

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ В
УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**

15-16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

**ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: ПРОФ. Р.Л.СОЙЧУК
КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН: Л.М.СОЛОВЕЙ**

ВИДРУКОВАНО:

**КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
РДГУ**

ВУЛ. ПЛАСТОВА, 31, КАБ. 02, М. РІВНЕ, 33000

НАКЛАД: 100 ПРИМІРНИКІВ.

ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 14.05.2024 Р.

ДРУК ОФСЕТНИЙ.

УСІ МАТЕРІАЛИ І ДОПОВІДІ КОНФЕРЕНЦІЇ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.